MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tas-17 ta' Ottubru, 2003

Citazzjoni Numru. 2340/2000/1

Middle Sea Insurance p.l.c. **kif surrogata fid-drittijiet ta’ l-assikurat tag]ha Alfred Casha abba\i tal-polza ta’ assikurazzjoni u tal-li[i; u l-istess Alfred Casha**
versus
Carmel Rapinett

Din il-kaw\a hija dwar]abta bejn \ew[vetturi li [rat f’Misra] Gavino Gulia, Cospicua, fil-5 ta’ Novembru 1998.
I`-`itazzjoni tg]id illi dak in-nhar waqt li Michael Pavia kien qieg]ed isuq il-vettura *Honda CRX* bin-numru CYN 053, assikurata mas-so`jetà attri`i,]abat mal-vettura EBY 494 misjuqa mill-konvenut. L-atturi jg]idu illi l-]abta [rat bi]tija tal-konvenut wa]du.
Kif marbuta li tag]mel ta]t il-polza t’assikurazzjoni s-so`jetà attri`i g]amlet tajjeb g]ad-danni li [arrab l-assikurat tag]ha billi]allsitu elf u sitta u tmenin lira u wie]ed u sebg]in `ente\mu (Lm1,086.71), u hekk [iet surrogata fid-drittijiet tieg]u, u l-attur]allas mija u]amsin lira (Lm150) b]ala *excess*.

Billi g]alxejn sej]u lill-konvenut biex jag]mel tajjeb g]ad-danni, l-atturi fet]u din il-kaw\a u qeg]din jitolbu illi l-qorti:

1. tg]id illi l-]abta [rat bi]tija tal-konvenut wa]du;

2. tillikwida d-danni fis-somma ta' elf u sitta u tmenin lira u wie]ed u sebg]in `ente\mu (Lm1,086.71) g]as-so`jetà attri`i u mija u ]amsin lira (Lm150) g]all-attur l-ie]or, jew somma o]ra aktar pre`i\a — b'nota tat-8 ta' Jannar 2002[1] l-atturi naqqsu t-talba g]al elf u sitta u tmenin lira u wie]ed u sebg]in `ente\mu (Lm1,086.71) b'kollox; u

3. tikkundanna lill-konvenut i]allas is-somma hekk likwidata flimkien ma' l-img]ax "mid-data tal-pagament" u l-ispejje\.

Il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. l-ewwel talba g]andha ti[i mi`]uda g]ax il-]abta ma [ratx bi]tija tieg]u i\da bi]tija ta' Michael Pavia, sewwieq tal-vettura ta' l-attur Alfred Casha;

2. it-tieni talba wkoll g]andha ti[i mi`]uda g]ax ma hemmx danni x'ji[u likwidati favur l-atturi;

3. il-*quantum* tad-danni mitlub huwa wisq;

4. it-tielet talba wkoll g]andha ti[i mi`]uda g]ax il-konvenut ma g]andux ji[i kundannat i]allas danni lill-atturi; u

5. it-talba g]all-img]ax g]andha ti[i mi`]uda g]ax l-img]ax ig]addi minn meta kienet notifikata `-`itazzjoni u mhux "mid-data tal-pagament" kif jippretendu l-atturi.

Il-partijiet ma humiex qeg]din jaqblu dwar kif [rat il-]abta.

Is-sewwieq tal-vettura assikurata xehed illi hu kien wieqaf jistenna wara vettura o]ra li wkoll kienet wieqfa tistenna illi jg]addu vetturi o]rajn biex to]ro[lejn il-Fgura. Meta l-vettura ta' quddiemu]ar[et,]adilha postha u re[a' waqaf jistenna li jg]addu vetturi o]ra qabel ma hu wkoll jo]ro[lejn il-Fgura. Meta kien g]adu wieqaf jistenna, mil-lemin tieg]u fl-istess triq g]addiet il-vettura tal-konvenut, li hija karrozza tal-linja, bdiet tilwi lejn il-lemin, u bil-liwja laqtet il-parti tal-lemin tal-vettura assikurata.

Il-konvenut ukoll xehed illi kien wieqaf, jistenna li jg]addi t-traffiku biex ikun jista' jo]ro[lejn il-Fgura, meta s-sewwieq tal-vettura assikurata fittex li jaqb\u fuq ix-xellug tieg]u, i\da, billi ma kellux wisg]a bi\\ejjed, laqtu fuq ix-xellug tal-karrozza tal-linja.

[1] *Fol.* 18.

Biex tara liema wa]da minn dawn i\-\ew[ver\jonijiet hija tajba, hemm \ew[fatturi relevanti:

L-ewwel fattur huwa l-ver\joni li kien ta l-konvenut lill-uffi`jal tal-pulizija li investiga l-in`ident minnufih wara l-]abta:

He [il-konvenut] stated that *while he was proceeding along the road* and on reaching to turn into New Street, the driver of car nº CYN 053 tried to pass from the left hand side of the road.[2]

Mela, skond l-ewwel ver\joni li ta minnufih wara l-in`ident, il-konvenut ma kienx wieqaf meta saret il-]abta.

Il-ver\joni tas-sewwieq tal-vettura assikurata, min-na]a l-o]ra, baqg]et konsistenti:

He stated that *while he was at stand-still position* route bus nº EBY 494 tried to overtake from its right hand side without success and in fact dashed onto its left side.

It-tieni fattur huwa illi, meta xehed quddiem il-qorti, il-konvenut stqarr illi lill-vettura l-o]ra, qabel il-]abta, ma rahiex[3]. Ladarba ma rahiex, diffi`li tifhem kif seta' jixhed dwar x'g]amlet qabel]abtet mieg]u, u jekk il-]abta se]]itx meta l-vettura l-o]ra kienet sejra taqbe\ il-karrozza tal-linja, jew se]]itx g]ax il-konvenut, billi ma rax il-vettura l-o]ra, [ibed wisq lejn il-lemin.

Il-qorti g]alhekk hija tal-fehma illi ma tistax toqg]od wisq fuq dak li xehed il-konvenut, u illi aktar tista' toqg]od fuq il-ver\joni tas-sewwieq tal-vettura assikurata.

Il-]tija fil-fehma tal-qorti hija tal-konvenut, g]ax saq f'parti tat-triq li ma setax jara sew, tant illi ma rax vettura wieqfa hemm; lanqas ma jista' jing]ad illi l-vettura assikurata kienet f'po\izzjoni irregolari, u li g]alhekk kienet fejn il-konvenut ma kellux jistennieha li tkun.

Il-konvenut ikkontesta wkoll il-*quantum* tad-danni; l-atturi, i\da, esebew ir-ri`evuti ta' l-ispejje\ tag]hom u hekk i[[ustifikaw it-talba tag]hom. Il-qorti g]alhekk tillikwida d-danni ta\-\ew[ atturi flimkien fis-somma ta' elf u sitta u tmenin lira u wie]ed u sebg]in `ente\mu (Lm1,086.71).

Dwar l-img]ax, il-qorti taqbel mal-konvenut illi dan jibda jg]addi minn meta saret it-talba b'att [udizzjarju, u mhux minn meta l-atturi]allsu l-ispejje\.

---

2 *Fol.* 6.

3 Ara x-xhieda tal-konvenut fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2002, *fol.* 121.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi, wara li ti`]ad l-ewwel erba' e``ezzjonijiet tal-konvenut u tg]id illi l-]tija kienet tal-konvenut wa]du, tillikwida d-danni fis-somma ta' elf u sitta u tmenin lira u wie]ed u sebg]in `ente\mu (Lm1,086.71) u tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-atturi elf u sitta u tmenin lira u wie]ed u sebg]in `ente\mu (Lm1,086.71) flimkien ma' l-img]ax minn meta saret it-talba b'att [udizzjarju u l-ispejje\ tal-kaw\a.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------